

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету економіки та управління

Андрій КОЦУР
“ 31 ” 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
“ 31 ” 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
“ 31 ” 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни “ Управління ресурсами та сталий розвиток територій”
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань - 28. «Управління та адміністрування»
спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»**

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год)	Тренінг, КШЗ (год.)	СРС (год)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	3	6	28	28	3	8	83	150	6
Заочна	3	6,7	8	4	-	-	138	150	7

Тернопіль –2023

Робочу програму склала:

д-р. екон. професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Тетяна ЖЕЛЮК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № _____ від _____ 2023р.

Завідувач кафедри д-р. екон., професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з публічного управління та адміністрування, протокол № _____ від _____ 2023 р .

Голова групи забезпечення спеціальності
д-р. екон., проф.

Алла МЕЛЬНИК

Гарант ОПП

д-р. екон., проф.

Григорій Монастирський

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ»**

1. Опис дисципліни «Управління ресурсами та сталий розвиток територій»

Дисципліна «Управління ресурсами та сталий розвиток територій»	Галузь знань, спеціальність, вищої освіти	ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань «Публічне управління та адміністрування»	28 –	Дисципліна циклу вибіркових дисциплін
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування». Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування».		Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 7</i> <i>Семестр – 7,8</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти: бакалавр		Лекції: <i>Денна / заочна – 28/8</i> Практичні заняття: <i>Денна / заочна – 28/4</i>
Загальна кількість годин – 150/150			Самостійна робота: <i>Денна – 83</i> <i>Заочна – 138</i> Індивідуальна робота : <i>Денна 3 год</i> <i>Тренінг - 8 год.</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання -10, з них аудиторних – 3			Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Управління ресурсами та сталий розвиток територій».

Визначення національної парадигми і стратегії сталого розвитку України відбувається під впливом сучасних світових тенденцій щодо вирішення проблеми не тільки гармонійного розвитку людства, але навіть його виживання. І головним тут стає розуміння того, що підвалини розкриття цієї проблеми перебувають у площині загальних процесів техносферизації людського мислення, а отже, і господарської поведінки.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Управління ресурсами та сталий розвиток територій» є підготовка фахівців, які володіють поглибленими економіко-управлінськими знаннями, навичками, необхідними для надання забезпечення сталого розвитку територій та раціонального використання ресурсного потенціалу.

2.2. Завдання вивчення дисципліни лежать в площині вивчення теоретичних засад, сталого розвитку; засвоєння суті закономірностей, принципів і механізмів управління сталим розвитком територій; опанування основами методології, технологіями та

процедурами оцінювання індикаторів сталого розвитку в контексті використання наявного ресурсного потенціалу та збереження можливостей для відтворення регіональної економічної системи.

В результаті вивчення дисципліни слухачі зможуть:

- виконувати функціональні обов'язки в рамках виконання завдань реалізації політики сталого розвитку територій;
- аналізувати вплив стримуючих і стимулюючих чинників на сталий розвиток;
- оцінювати глобальні показники сталого розвитку національної економіки;
- організувати роботу органів публічної влади із застосуванням методології управління сталим розвитком;
- забезпечувати координацію діяльності підрозділів органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, налагоджування публічно-приватного партнерства, прозорості прийняття управлінських рішень в сфері забезпечення сталого розвитку територій;
- оцінювати наявний потенціал територій і працювати над його примноженням.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- реалізація управлінських функцій, пов'язаних із забезпеченням сталого розвитку територій і раціональним використанням їх ресурсного потенціалу тощо.

2.4. Передумови вивчення дисципліни.

Для вивчення даної дисципліни слухачі повинні мати знання з дисциплін «Макроекономіка», «Національна економіка», «Державне управління», «Міське самоврядування», «Міський економічний розвиток» тощо.

2.5. Результати навчання.

- формування базових знань та кваліфікаційних вмінь в сфері управління сталим розвитком територій;
- вміння оцінювати програми сталого розвитку.

В результаті проведення лекцій слухачі повинні знати:

- понятійний апарат дисципліни;
- конституційно-правові засади сталого розвитку територій.
- цілі, принципи, завдання методи управління сталим розвитком;
- індикатори сталого розвитку;
- сучасні тенденції, стратегічні засади та перспективні напрями сталого розвитку України в глобальному середовищі;
- новітні наукові концепції господарювання в контексті світових господарських домінант відповідно до наявного стратегічного потенціалу держави;
- концептуальні засади сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу, включаючи земельні, водні, мінерально-сировинні, лісові ресурси, соціальну складову, умови гарантування природно-техногенної та екологічної безпеки тощо;
- перспективи національної економічної політики сталого розвитку України

Практичні заняття повинні сформувати наступні навички:

- розробляти прогностичні та програмні документи сталого розвитку територій;
- аналізувати стан розвитку території та її ресурсний потенціал на предмет збалансованості;
- приймати управлінські рішення щодо модернізації управління в контексті забезпечення сталого розвитку територій, використовуючи європейські підходи та вітчизняний досвід;

- використання сучасних технологій лінкіджу з громадськістю для оперативного та оптимального вирішення завдань сталого розвитку територій;
- використовувати методологію та інструментарій управління сталим розвитком;
- надавати експертну оцінку ресурсному потенціалу територій.

3. Програма навчальної дисципліни «Управління ресурсами та сталий розвиток територій»

Змістовий модуль 1

1. СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАТИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІЙ

Тема 1. Предмет і методологічні засади управління ресурсами територій

Суть та класифікація ресурсів розвитку територій. Характеристика земельних, лісових, водних, мінеральних ресурсів. Поняття обмеженості ресурсів та їх раціонального використання. Геотуристичні ресурси природоохоронних територій і їх роль в забезпеченні розвитку територій: гірські хребти і вершини, фрагменти річкових долин, відслонення гірських порід і скельні останці, льодовикові форми (кари, морени), високогірні озера, верхові болота, численні джерела (у тім числі мінеральних вод), водоспади (каскадні та одноступеневі), наслідки екзогенних і ендегенних процесів тощо.

Кадровий, поселенський, інформаційний, матеріальний потенціал територій. Проблеми зайнятості. Фінансовий потенціал територій та можливості його диференціації.

Суть, завдання, інструментарій управління ресурсами територій.

Література: 14, 21, 22.

Тема 2. Характеристика ресурсного потенціалу територій.

Інституційні детермінанти використання природних (водних біоресурсів) у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення: Закони України «Про адміністративні послуги», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», а також постанови Кабінету Міністрів України від 10.08.1992 №459 «Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення» (зі змінами та доповненнями).

Видача дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення

Видача дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду на підставі клопотання (заявки) природокористувача з обґрунтуванням потреби в цих ресурсах. Дії щодо погодження видачі дозволу на спеціальне використання природних ресурсів вчиняються без залучення особи, що звернулася за одержанням дозволу, в межах строку, встановленого для видачі дозволу.

Перелік документів, необхідних для надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів (водних біоресурсів) у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення. Підстави для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання природних ресурсів (водних біоресурсів) у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення: подання суб'єктом господарювання неповного пакету документів, необхідних для одержання документа дозвільного характеру. відсутність затвердженого в установленому порядку ліміту на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення; виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, даних суб'єктом недостовірних відомостей; порушення умов природокористування та режиму території природно-заповідного фонду.

Література: 21, 24, 26.

Змістовий модуль 2

СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИКТОМ ТЕРИТОРІЙ

Тема 3. Сталий розвиток у контексті суспільно-економічних проблем XXI століття.

Сутнісні детермінанти сталого розвитку. Сталий та збалансований розвиток. Діагностика дисбалансів розвитку економічної системи на мезорівні. Наукові концепції сталого та збалансованого розвитку. Чинники та індикатори сталого розвитку. Методологічні підходи до оцінювання сталого розвитку. Національна парадигма сталого розвитку. Глобальні рейтинги України за індикаторами сталого розвитку.

Література 1-5, 7,8,15, 21, 22.

Тема 4. Екологічні детермінанти сталого розвитку

Сталий розвиток та міжнародна екологічна політика. Сталий розвиток природно-ресурсного потенціалу. Раціональне використання природних ресурсів. Інституційні детермінанти забезпечення екологічного вектору сталого розвитку територій. Вирішення проблем раціонального землекористування передбачається в контексті загальних тенденцій формування політики сталого розвитку в Україні. Формування інтегрованої системи водогосподарювання, що дасть можливість узгоджувати сучасні потреби у водних ресурсах з майбутніми. Баланс державних та корпоративних інтересів у господарському водокористуванні, Вилучення водної ренти та відшкодування збитків, нанесених водним джерелам, ліквідувати. Проблема дефіциту інвестиційних та інноваційних ресурсів для розбудови водоохоронної інфраструктури. Управління лісами на засадах сталого розвитку: управління та використання лісових земель і лісів для підтримки їх біологічного різноманіття. Роль мінерально-сировинного сектору у забезпеченні сталого розвитку: постачання мінеральної сировини як на внутрішній, так і зовнішній ринки (у першу чергу, стійке забезпечення мінеральними ресурсами та продуктами їх переробки); конкурентоспроможність регіональної та національної економіки; розвиток мінерально-сировинної бази; підтримання та нарощування обсягів експортного потенціалу країни, зміни його структури на користь торгівлі продуктами переробки та промислової продукції; розвиток обробної промисловості та її експортного потенціалу. Міжнародна та національна екологічна політика і сталий розвиток територій.

Природно-техногенна та екологічної безпека сталого розвитку. Формування стратегічного потенціалу сталого розвитку у сфері поводження з відходами. Сучасні підходи до утилізації сміття.

Література: 6, 2, 13, 21, 22

Тема 5. Соціальний вектор сталого розвитку

Стратегічні орієнтири соціальної складової сталого розвитку. Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку територій. Освіта і формування глобального освітнього простору в моделі сталого розвитку. Інклюзивний розвиток та інклюзивна освіта. Збереження стабільності існуючих суспільних систем, недопущення руйнівних соціальних конфліктів, шляхом справедливого розподілу благ між людьми. Становлення динамічної концепції освіти в інтересах сталого розвитку. Роль туризму і рекреації у забезпеченні сталого розвитку територій.

Література: 4, 5, 7,8, 21, 22

Тема 6. Економічна складова сталого розвитку

Економічні умови збалансованого розвитку територій. Оцінювання конкурентоспроможності та економічної безпеки територій. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Оцінювання економічних індикаторів сталого розвитку. Цілісність і сталий розвиток територій. Нарощування економічних детермінант сталого розвитку в контексті революції 4.0 та розбудови п'ятого та шостого технологічних укладів. Створення промислових інноваційних центрів та регіональних кластерів. Смарт-спеціалізація територій як домінанта її конкурентного розвитку.

Література: 1, 15, 21,22

Тема 7. Гарантування безпеки сталого розвитку територій.

Формування якісно нового етапу суспільного розвитку, обумовленого ступенем задоволення потреб населення. Перехід України до формування новітньої національної політики досягнення збалансованості між соціально-економічним прогресом та потребами збереження довкілля. Упровадженням принципів сталого розвитку, зміни структури споживання, збереження, невиснажливого використання і відтворення природних ресурсів, екологічної безпеки в регіональну політику.

Формування національної стратегії сталого розвитку у сфері гарантування економічної, соціальної, екологічної безпеки (ЕБ). Рационалізація природокористування. Стимулювання оптимального природокористування: оподатковування, субсидіювання, пільгове кредитування природоохоронної діяльності, прискорену амортизацію природоохоронних фондів та інші заходи; екологізація ціноутворення; реалізація екологічних програм на міжнародному, національному й регіональному рівні; екологічне страхування, запобігання або пом'якшення наслідків аварій, технологічних збоїв.

Підвищення ресурсоефективності за рахунок вторинного ресурсокористування.

Формування стратегії попередження утворення та розширення рециркуляції відходів.

Література: 14, 15, 16, 19, 21, 22

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Управління ресурсами та сталий розвиток територій».

(денна / заочна форма навчання)

Теми лекцій та практичних занять	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи (для денної форми)
Змістовий модуль І. СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАТИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІЙ					
Тема 1. Предмет і методологічні засади управління ресурсами територій	2/1	2/-	10/20	-/-	Тести, опитування
Тема 2. Характеристика ресурсного потенціалу територій	6/1	6/-	10/20	1/-	Тести, опитування
					Тестування
Заліковий модуль 1	8/2	8/-	20/40	1/-	Самостійна робота
Змістовий модуль 2 СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ					
Тема 3. Сталий розвиток у контексті суспільно-економічних проблем XXI століття.	2/1	2/-	10/20	-/-	Тести, опитування
Тема 4. Екологічні детермінанти сталого розвитку	4/1	4/1	10/20	-/-	Тести, опитування
Тема 5. Соціальний вектор сталого розвитку	4/1	4/1	10/20	-/-	Тести, опитування
Тема 6. Економічна складова сталого розвитку	4/1	4/1	15/20	1/-	Тести, опитування

Тема 7. Гарантування безпеки сталого розвитку територій	6/2	6/2	18/18	1/-	
Заліковий модуль 2 (РКР)					Контрольна робота
Тренінг			8		тренінг
Заліковий модуль 3 (КПЗ)					КПЗ
Разом	28/8	28/4	83/138	3/-	150/150

5. Тематика практичних завдань

I. СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАТИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІЙ

Практичне заняття № 1 (2 год)

Тема 1. Предмет і методологічні засади управління ресурсами територій

Мета: вивчення суті та класифікації ресурсів територій.

Питання до обговорення:

1. Суть та класифікація ресурсів розвитку територій.
2. Поняття обмеженості ресурсів та їх раціонального використання.
3. Кадровий потенціал територій. Проблеми зайнятості.
4. Фінансовий потенціал територій та можливості його диференціації.
5. Майнові ресурси територіальних громад.
6. Інформаційні ресурси ОТГ.
7. Суть, завдання, інструментарій управління ресурсами територій.

Література: 14, 19, 21, 22.

Практичне заняття № 2,3,4 (6 год)

Тема 2. Спеціальне використання природних ресурсів.

Мета: вивчення механізму використання ресурсів територій.

Питання до обговорення:

1. Інституційні детермінанти використання природних ресурсів.
2. Видача дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.
3. Перелік документів, необхідних для надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів.
4. Використання земельних ресурсів ОТГ.
5. Зловживання та їх нівелювання у використанні ресурсів ОТГ.

Розв'язування управлінських завдань. Тестування.

Література: 14, 21, 24, 26.

Змістовий модуль 2

СУТНІСНІ ДЕТЕРМІНАТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИКТОМ ТЕРИТОРІЙ

Практичне заняття № 5 (2 год)

Мета: вивчення теоретико-методологічних та інституційних детермінант сталого розвитку.

Тема 3. Сталий розвиток у контексті суспільно-економічних проблем XXI століття.

Питання до обговорення:

1. Сутнісні детермінанти сталого розвитку.
2. Сталий та збалансований розвиток.
3. Діагностика дисбалансів розвитку економічної системи на мезорівні.
4. Наукові концепції сталого та збалансованого розвитку.

5. Чинники та індикатори сталого розвитку.
6. Методологічні підходи до оцінювання сталого розвитку.
7. Національна парадигма сталого розвитку.
8. Глобальні рейтинги України за індикаторами сталого розвитку.
9. **Розв'язування управлінських завдань. Тестування.**

Література: 1-5, 7,8,15, 21, 22.

Практичне заняття № 6,7 (4 год)

Мета: вивчення екологічних засад сталого розвитку та їх оцінювання

Тема 4. Екологічні детермінанти сталого розвитку

Питання до обговорення:

1. Сталий розвиток природно-ресурсного потенціалу.
2. Раціональне використання природних ресурсів.
3. Інституційні детермінанти забезпечення екологічного вектору сталого розвитку територій.
4. Вирішення проблем раціонального землекористування передбачається в контексті загальних тенденцій формування політики сталого розвитку в Україні.
5. Міжнародна та національна екологічна політика і сталий розвиток територій.
6. Природно-техногенна та екологічної безпека сталого розвитку.
7. Формування стратегічного потенціалу сталого розвитку у сфері поводження з відходами.
8. Сучасні підходи до утилізації сміття.
9. **Розв'язування управлінських завдань. Тестування.**

Література: 6, 2, 13, 21, 22

Практичне заняття №8,9 (4 год)

Тема 5. Соціальний вектор сталого розвитку

Мета: вивчення соціальної складової сталого розвитку.

Питання до обговорення:

1. Стратегічні орієнтири соціальної складової сталого розвитку.
2. Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку територій. Освіта і формування глобального освітнього простору в моделі сталого розвитку.
3. Інклюзивний розвиток та інклюзивна освіта.
4. Збереження стабільності існуючих суспільних систем.
5. Становлення динамічної концепції освіти в інтересах сталого розвитку.
6. Роль туризму і рекреації у забезпеченні сталого розвитку територій.
7. **Розв'язування управлінських завдань. Тестування.**

Література: 4, 5, 7,8, 21, 22

Практичне заняття № 10,11 (4 год)

Тема 6. Економічна складова сталого розвитку

Мета: вивчення економічної складової сталого розвитку.

Питання до обговорення:

1. Економічні умови збалансованого розвитку територій.
2. Оцінювання конкурентоспроможності та економічної безпеки територій.
3. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку.

4. Оцінювання економічних індикаторів сталого розвитку.
5. Цілісність і сталий розвиток територій.
6. Нарощування економічних детермінант сталого розвитку в контексті революції 4.0 та розбудови п'ятого та шостого технологічних укладів.
7. Створення промислових інноваційних центрів та регіональних кластерів.
8. Смарт-спеціалізація територій як домінанта її конкурентного розвитку.
9. **Розв'язування управлінських завдань. Тестування.**

Література: 1, 15, 21,22

Практичне заняття № 12,13,14 (6 год)

Тема 7. Гарантування безпеки сталого розвитку територій.

Мета: вивчення механізмів забезпечення безпеки сталого розвитку територій складової сталого розвитку.

Питання до обговорення:

1. Формування національної стратегії сталого розвитку у сфері гарантування економічної, соціальної, екологічної безпеки (ЕБ).
2. Раціоналізація природокористування.
3. Стимулювання оптимального природокористування.
4. Підвищення ресурсоефективності за рахунок вторинного ресурсокористування.
5. Формування стратегії попередження утворення та розширення рециркуляції відходів.
6. **Розв'язування управлінських завдань. Тестування.**

Література: 14, 15, 16, 19, 21, 22

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальні завдання (КПІЗ) виконуються самостійно кожним студентом і передбачає аналіз економічних, соціальних, екологічних детермінант сталого розвитку ОТГ Тернопільської області.

Оформлення результатів виконання КПІЗ здійснюється у формі аналітичної записки, яка повинна містити:

1. Вступ (визначення мети та завдання дослідження).
2. Виклад основного матеріалу за вищевказаними етапами.
3. Висновки, узагальнення та пропозиції.
4. Список використаної літератури (інформаційні джерела).

7. Самостійна робота, дуальна освіта

Розподіл змісту та годин на самостійну роботу поданий в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1

№ п/п	Тема та зміст самостійної роботи	Форма представлення
1.	<i>Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, незалежних джерел та рекомендацій неурядових аналітичних центрів</i>	<i>Підготовка доповідей з проблемних питань. Презентація ессе.</i>
2.	<i>Оволодіння інструментарієм управління сталим розвитком.</i>	<i>Підготовка аналітичних форм. Презентація.</i>
3	<i>Виконання індивідуального завдання.</i>	<i>Розрахункова робота. Аналітична записка</i>
4.	<i>Тренінг</i>	<i>Презентація отриманих результатів тренінгу</i>

8. Тренінг з дисципліни (8 год)

Тренінг – це запланований процес модифікації відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається через набуття практичного досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренінг передбачає набуття практичного досвіду та апробацію набутих знань.

Тематика тренінгу. Міжсекторна взаємодія в забезпеченні сталого розвитку територій.

Порядок проведення тренінгу.

Вступна частина. Ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина. Визначення правил тренінгового заняття та створення відповідної атмосфери.

Практична частина.

Тренінг розрахований на виконання протягом чотирьох годин.

Проходить у формі ділової гри, яка проводиться між трьома командами, для чого навчальна група розбивається на три підгрупи. Одна підгрупа державні інститути, друга – муніципальні, третя – громадське об'єднання. Завдання даних груп зводиться до розробки краудфандингового проекту підтримки інноваційних стартапів сталого розвитку в регіоні.

Підведення підсумків. Обговорення виконання завдань в групах та обмін думками з тренінгових питань.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, реферування, а також методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %

1. Опитування під час занять (Тема 1-2 по 20 балів) = 40 балів. 2. Письмова робота = 60 балів	1. Опитування під час занять (Тема 3-7 по 7 балів) = 35 балів. 2. Письмова (контрольна) робота = 65 балів.	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 30 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів. 4. Участь у тренінгу=20 балів.
---	---	--

Підсумковий бал (за 100-бальної шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

	Найменування	Номер теми
1	Опорний конспект лекцій	1-7
2	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій. Платформа Moodle.wunu.edu.ua On-line платформи: ZOOM; Google Meet Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office; телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer Opera Google Chrome. Firefox)	1-10

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-10
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-10

Перелік методичних вказівок та матеріалів

№	Найменування	К-ть примірників
1.	Архітекtonіка управління збалансованим розвитком національної економіки/ кол. моног. за ред. . Т.Л.Желюк.- Тернопіль: Крок, 2017.- 337с.	300

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання

- Архітекtonіка управління збалансованим розвитком національної економіки/ кол. моног. за ред. . Т.Л.Желюк. Тернопіль: Крок, 2017. 337с.
- Миськів Галина, Пасінович Ірина Сталій розвиток і соціальна відповідальність в умовах війни в Україні. *Львівська політехніка. Серія випусків економіки та управління*. 2023. № 1. С.21-36.
- Буряк Є. В., Редько К. Ю., Чорновол А. О, Орленко О. В.. Соціально – економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни. Наукові записки Львівського університету бізнесу та прав, № 34/2022. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/617/568>
- Дейлі Г. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Дейлі Г.; [пер.з англ.]. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
- Джерела та механізми фінансування місцевого економічного розвитку. Навчальний посібник. К.: Центр громадської експертизи, Проект “Місцевий економічний розвиток міст України”, 2013. 176 с.
- Желюк Т. Л. Базові траєкторії розвитку національної економіки: пошук нових можливостей для України. *Економіка та підприємництво. Збірник наукових праць молодих учених та аспірантів*. К.: КНЕУ. 2009. № 23. С.45–61.
- Згуровський М. З. Сталій розвиток регіонів України [Текст] / науковий керівник М. З. Згуровський. К.: НТУУ«КПІ», 2009. 197 с.
- Кластерні моделі як інструмент підвищення конкурентоздатності регіону / Яценко А.А. : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ardup/2011_2/doc/5/30.pdf
- Макроекономіка та макроекономічна політика: навч. посіб./ А.Ф.Мельник, Т.Л.Желюк, О.В. Длугопольський, О.В.Панухник. К.: Знання, 2008. 699 с.
- Цілі сталого розвитку та Україна. URL:<https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
- Спільна програма Організації Об'єднаних Націй з фінансування Цілей сталого розвитку. URL: https://jointsdgfund.org/sites/default/files/2020-10/Brief%20SDG%20Financing_ukr.pdf
- Моделі ідентифікації макроекономічних дисбалансів в Україні : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук Скрипниченко М. І. К.: НАН України, ДУ Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2015. 544 с.
- Мельник А. Ф. Управління розвитком муніципальних утворень: теорія, методологія, практика : монографія / А. Ф. Мельник, Г. Л. Монастирський. Тернопіль : Екон. думка, 2007. 476 с
- Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 654 с.
- Порядок денний на XXI століття : Програма дій ухвалена конференцією ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (Саміт «Планета Земля», 1992 р.): Пер. з англ. 2-ге вид. К.: Інтелсфера, 2000. 360 с.
- 1.4 million people without running water across war-affected eastern Ukraine. URL: <https://www.unicef.org/press-releases/14-million-people-without-running-water-across-war-affected-eastern-ukraine>.
- Ruiz Estrada, Mario Arturo, How Much Inflation and Unemployment Worldwide Can Generate the Russo-Ukrainian War Crisis? 2022. URL: <https://ssrn.com/abstract=4131388>
- The Importance of Ukraine and the Russian Federation for Global Agricultural Markets And The Risks Associated With The Current Conflict, 2022.

URL: <https://policycommons.net/artifacts/2473500/the-importance-of-ukraine-and-the-russian-federation-for-global-agricultural-markets-and-the-risks-associated-with-the-current-conflict/3495557/>

Електронні видання:

19. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. К.: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. 72 с. URL: http://ecos.kiev.ua/share/upload/Dopovid_nacionalna_paradygma_stalogo_rozvytku.pdf
20. Ресурсний потенціал регіону : навч. посіб. / авт.-упоряд. : М. К. Орлатий, С. А. Романюк, І. О. Дегтярьова та ін. ; за заг. ред. М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 724 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/3c11f746-163b-4003-849a-2d9d85223a7a.pdf
21. Проведение кампаний по адвокации. Пособие. Служба партнерства EuroCASO в Восточной Европе, 2004 http://astau.org.ua/_Files/DocLib/0039/advocacy_campaigns.pdf

Відкриті бази даних:

22. Національний портал відкритих даних. URL: <http://data.gov.ua/>
23. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
24. Вся Україна жителі. URL: <http://nomerorg.one/allukraina/>
25. Офіційний Урядовий портал. Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua> .
26. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
27. Global Competitiveness Index (GCI) : звіт CEФ за 2022 pp. URL: <http://www.cesifo-group.de>.